

Wstęp

Skrypt ten stanowi uaktualnioną wersję poprzedniego, wydanego w 2002 roku, napisanego przez zespół nauczycieli akademickich, pracujących w Katedrze Fitopatologii Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Kierownikiem i redaktorem merytorycznym całości tekstu był prof. dr hab. Selim Kryczyński (kierownik Katedry Fitopatologii w SGGW do 2005 roku).

Opisy poszczególnych chorób zaprezentowane w skrypcie nie zostały zmienione. Zawierają one podstawowe dane (występowanie i szkodliwość, objawy, etiologia, rozwój choroby), które są niezbędne dla poznania każdej choroby i stanowią teoretyczną pomoc dla studentów studiujących w naszej Uczelni, podczas ćwiczeń z fitopatologii, a także studentów innych uczelni rolniczych oraz osób, które chciałyby uzyskać elementarne informacje o spotykanych w Polsce chorobach roślin rolniczych oraz niektórych ważnych, wybranych chorobach roślin ogrodniczych.

W drugim wydaniu skryptu podano aktualnie obowiązujące systemy taksonomiczne infekcyjnych czynników chorobotwórczych roślin. Nazewnictwo i klasyfikację wirusów roślin przedstawiono zgodnie z zasadami zamieszczonymi w 8. Raporcie ICTV (*Virus Taxonomy. Eighth Report of the International Committee on Taxonomy of Viruses*), opublikowanym w 2005 roku przez Elsevier, Academic Press, San Diego CA. (Fauquet i in. 2005). System taksonomiczny bakterii oparto na *Bergey's Manual of Systematic Bacteriology*, 2nd edition, vol. 2: *The Proteobacteria*, opublikowanym w 2005 roku przez Springer Verlag (Garrity G.M.). System taksonomiczny grzybów został zaprezentowany zgodnie ze *Słownikiem Ainsworth and Bisby's Dictionary of the Fungi* (wydania VIII, IX, a zwłaszcza X), opublikowanych odpowiednio przez: International Mycological Institute (Hawksworth i in. 1995), CABI Bioscience (Kirk i in. 2001) w Egham koło Londynu oraz CAB International w Wielkiej Brytanii (Kirk i in. 2008).

Przy opisie większości chorób aktualizowano dane, dotyczące metod ochrony roślin przed chorobami, zwłaszcza metod chemicznych. Z dniem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej zostaliśmy zobowiązani do przestrzegania ustawodawstwa unijnego, również w zakresie ochrony roślin. Dyrektywa 91/414 Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej z dnia 15 lipca 1991 roku, dotycząca wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, ich stosowania na terenie

Unii Europejskiej, narzuciła obowiązek weryfikacji wszystkich stosowanych dotychczas substancji aktywnych na podstawie ujednoliconych i wielokierunkowych badań. Substancja aktywna oceniona negatywnie w trakcie przeglądu jest wycofywana ze stosowania na terenie Unii, natomiast po uzyskaniu pozytywnej oceny zostaje dopuszczona do stosowania w ochronie roślin i zostaje wpisana do Załącznika 1 Dyrektywy 91/414. W wyniku tej weryfikacji wiele preparatów zostało przeklasyfikowanych pod względem toksyczności, a środki ochrony roślin zawierające substancje aktywne niewłączone do Załącznika 1 wycofywano. Wykaz środków dopuszczonych do stosowania w ochronie roślin w Polsce jest wydawany rokrocznie przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz publikowany w Zaleceniach Ochrony Roślin wydawanych przez Instytut Ochrony Roślin w Poznaniu. W niniejszym skrypcie przy opisie danej choroby zamieszczono grupy substancji czynnych preparatów obecnie dopuszczonych do użycia w ochronie roślin.

Warszawa, maj 2010 rok